

Vlaamse Regering

Ministerieel besluit houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als stadsgezicht te beschermen Veemarkt, Wolmarkt en directe omgeving van de Sint-Germanuskerk te TIENEN (Tienen)

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, l, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010 en 7 juli 2010,

BESLUIT :

Artikel 1. Het ontwerp van lijst van de volgende voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten, wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009:

Wegens de historische waarde:

- als stadsgezicht:

De Veemarkt, de Wolmarkt en de directe omgeving van de Sint-Germanuskerk, gelegen te

Tienen (Tienen), Hennemarkt ; Minderbroedersstraat ; Trapstraat ; Veemarkt ; Vrijthofstraat ; Wolmarkt ; Beauduinstraat ;

bekend ten kadaster:

Tienen, 3e afdeling, sectie G, perceelnummers 678C, 679K, 680D, 682C(DEEL), 685A(DEEL), 686A(DEEL), 687D, 688D(DEEL), 689C, 690D, 691B, 692(DEEL), 693C, 693H, 694P, 694R, 695C, 696B, 697A, 698B, 699B, 700A en ZONDER NR.

Tienen, 3e afdeling, sectie H, perceelnummers 291F, 291H, 291K, 292C, 294C, 295D, 295E, 296, 297A, 297B, 298, 299A, 300, 303B, 304A, 305, 306, 307A, 308, 309, 310, 312B, 312C, 327A, 374K(DEEL), 376D, 737B, 738A, 740A(DEEL), 741C,

742C, 743B, 745A, 746B(DEEL), 747L, 748D(DEEL), 749A, 750, 752B, 753D(DEEL), 754B, 755L(DEEL), 756B, 756C, 757B, 758A en ZONDER NR.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het uitzonderlijke karakter van volgende intrinsieke waarde gemotiveerd:

Historische waarde: ingeplant aan de voet van de volgens sommige auteurs tot de 9de eeuw opklimmende Sint-Germanuskerk, op het hoogst gelegen punt, bovenop de "berg" of heuvel die rond 1014 met een eerste verdedigingsmuur werd omringd, vormde de Veemarkt met haar stadhuis en markthal de primitieve stadskern van het sinds de 12de eeuw als "Thuinas" vermelde Tienen, een van de zeven "hoofdsteden" van het hertogdom Brabant en belangrijk handelscentrum aan de Grote Gete en de aloude verbindingssas Brugge-Keulen. Pas na de verwoesting van de binnenstad in 1635 verloor de Veemarkt haar centrumfunctie ten voordele van de huidige Grote Markt.

Niet alleen de waardevolle archeologische ondergrond maar ook het onregelmatige profiel van het radiaal, door "bergstraten" ontsloten, sterk hellende plein met een aaneengesloten bebouwing op overwegend vrij smalle, onregelmatige percelen, op de achtergrond gedomineerd door de romaans-gotische Sint-Germanuskerk (KB 25 maart 1938), waarvan de "belfortoren" sinds 1999 op Werelderfgoedlijst figureert, getuigen van een middeleeuwse origine. Dit geldt eveneens voor structuur en configuratie van de directe omgeving van de Sint-Germanuskerk met het Apostelenhof en het Vrijthof, ontsloten door twee "trapstraatjes", alsook voor de Wolmarkt, verwijzend naar de eertijds bloeiende laken- en wolnijverheid, en belangrijke historische toegangssas tot de kerksite. Daarnaast refereert het homogeen laatclassicistische, rond 1800 langs de Wolmarkt, ter hoogte van de westingang gerealiseerde bouwblok naar de opheffing van het kerkhof in 1784.

Historische i.c. architectuurhistorische waarde: binnen de context van een middeleeuwse pleinstructuur vormt het ensemble van stilistisch heterogene, meestal twee à drie bouwlagen tellende woon- en handelspanden van de Veemarkt, met hun conform de terreinhelling trapsgewijze aaneenschakeling van tussen aandaken gevatte, steile zadeldaken een visueel boeiende stedelijke ruimte met markant silhouet en aantrekkelijke zichten en perspectieven vanuit de aansluitende en opklimmende Wolmarkt met haar vrijwel homogeen 18de-eeuwse bebouwing.

Met een tot de 17de eeuw opklimmende bouwchronologie vormen de individuele panden van Wolmarkt en Veemarkt een opmerkelijke illustratie van vier eeuwen stedelijke woonarchitectuur waarbij het overwicht aan classicistisch geïnspireerde rijwoningen, waaronder kwalitatief hoogstaande, volledig in streekeigen Gobertangesteën uitgewerkte, laat 18de-eeuwse lijstgevels met Lodewijk XVI-decoratie niet alleen getuigt van een economische bloeiperiode maar bovendien aan dit stedelijk ensemble haar eigenheid en aparte sfeer verleent.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009 en 4 december 2009 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009 en 11 januari 2010).

Brussel, 20-08-2010

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS